

Nem csak történészeknek – de minden történelmünk íránt érdeklődőnek

Hogyan éltek magyar testvéreink a 150 éves török megszállás alatt? Sok minden megmaradt emlékezetünkben: a végvári vitézek és harcaik; nők, férfiak rabszíjra fűzése és elhurcolása, Délalföld elnéptelenedése stb. De ami a nép életét illeti, ez a korszak csaknem fehér folt történelem-tudatunkban. Most végre kiadták egy elhallgatott hangyaszorgalmú történelem-tudós korszakalkotó munkáját:

Szarka Gyula: *A váci püspökség gazdálkodása a török hódítás korában 1526–1686.* (521 old.) Ez a kötet egyike azoknak a rejtőzködő kincseknek, amelyeket tudós szer-

zőik az 1945 utáni évtizedekben írtak, sokszor a megjelenés legkisebb reménye nélkül, és amelyek szerencsés esetben – 1990 után kerültek elő. Szarka Gyula (1889-1974) egész életét a váci egyházmegye török kori történetének a feltárására szentelte. Élete főművének tekinthető kötete kéziratának létezéséről még a szakemberek sem tudtak. A szerző a magyar történetírás legalaposabb török kori egyházigazgatási és egyházi gazdálkodástörténeti monográfiáját tette le az asztalra, amely a benne felhalmozott óriási levéltári forrásanyag miatt a 16-17. századdal foglalkozó történeti irodalom nélkülözhetetlen és időtálló darabja.

Igen érdekes panoráma tárul az olvasó elé. Még a török uralom alatt is fizették a falvak a királynak az adót, adóztak a magyar és török föld-birtokosoknak. Fizették az egyházi tizedet a püspökségnek (ezt sokszor bérbe is adták – árendálták – vállalkozóknak). A török mindezt hol jóváhagyta, hol tiltotta. A föld népe hogyan ragaszkodott falujához, földjéhez, papjához, egyházához, nemzetéhez és hordta a kettős terhet? Hogyan oldották meg az igaztalan adózás problémáit? stb.

A könyvet azonban nem csak a történészek, a gazdaságkutatók, a nép-rajzosok, a helytörténet kutatói forgathatják haszonnal, hanem mindenki, aki árnyalt és valós képet szeretne erről a keserves korszakról alkotni. Hálásak lehetünk Vác Város Levéltárának, hogy az igényes kötet kiadására vállalkozott.

Érdeklődők forduljanak Vác Város Levéltárához:

E-mail: vacarchivum@invitel.hu

Szarka Gyula

A váci püspökség gazdálkodása
a török hódítás korában

1526–1686



id. Klement Kornél
a BUOD tiszteletbeli elnöke, Frankfurt